



T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7160711 GK 110

Sayı : 54045643-610- 1652
Konu :Yazılı Soru Önergesi

21...04/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) 23.02.2015 tarihli ve 43452547-120.00.07-[7/60711]-216698 sayılı yazınız.
b) Başbakanlığın 02.03.2015 tarihli ve 31853594-610-2-9709-893 sayılı yazısı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazınız ile Başbakanlığa gönderilen ve İlgi (b)'de kayıtlı yazı ile Başbakanlıktan Bakanlığımıza gönderilen yazı ekinde yer alan Ankara Milletvekili Aylin NAZLIAKA'ya ait 7/60711 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin cevabi görüş ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

Ek: Cevabi görüş 7/60711 (4 sayfa)

Dağıtım:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

**:Aylin NAZLIAKA
Ankara Milletvekili**

Esas No

:7/60711

Tarım alanında her geçen yıl dışa bağımlılığımız artarken, ihracatçısı olduğumuz pek üründe ithalatçı durumuna düşmüş durumdayız. Başta gübre ve mazot olmak üzere girdi fiyatlarındaki artış önlenemezken, tarım alanları azalmakta, kuraklık hala büyük bir tehdit olmaya devam etmektedir.

2002 yılında toplam işlenen tarım alanı 23 Milyon 905 Bin hektarken, 2013 yılında bu alan 20 Milyon 579 Bin hektara düşmüştür. Ekilen alan sürekli azalmaktadır. 2002 yılında 17 Milyon 935 Bin hektar alan ekilirken (bitkisel ürün, meyve, bağ, zeytin sebze yok), bu alan 2013 yılında 15 Milyon 618 Bin hektara düşmüştür. Yaklaşık 10 tane Polatlı büyüklüğünde tarım alanı yanlış politikalar nedeniyle yok edilmiştir.

Doğal afetler ve kuraklık tarımımız için hala en büyük sorunlarından biridir. Ülkemiz bilinenin tersine su zengini bir ülke değildir. Aynı zamanda da sulama potansiyelini yeterli ölçüde kullanamayan bir ülkedir. Özellikle 2014 yılında yaşanan kuraklık, olası risklere karşı ne kadar zayıf kaldığımızı bir kez daha göstermiştir. Sulama yapılamadığından, doğal yollarla yeteri kadar yağış gerçekleşmediği için başta hububat olmak üzere birçok üründe kuraklıktan dolayı rekolte düşüklüğü yaşanmıştır.

Ülkemizde sulanabilir tarım arazilerinin yaklaşık yüzde 22'si yani 5,3 Milyon hektar tarım alanı sulanabilmektedir. Bu oran Başkent Ankara için yüzde 12-13 düzeyindedir. Yani kuraklığın en çok etkilediği illerden birisi de Ankara'dır. Ankara'da kuraklığın vurduğu ilçelerimizin başında ise ülkemizin tahıl ambarı olan Polatlı gelmektedir. Çiftçilerimiz bir taraftan hükümetin yanlış tarım politikaları diğer taraftan ise kuraklıkla mücadele etmektedir. Polatlı çiftçimiz her yıl kuraklık sorunu yaşamakta, Sakarya Nehri'nin ve Porsuk Çayı'nın kuruması nedeniyle tarımda ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Sakarya Nehri ve Porsuk Çayının kuruması aynı zamanda binlerce balık ve suda yaşayan canlıların yok olmasına neden olmuştur. Beylik Köprü, Kıran Harmanı, Sazılar, Ömerler, Yassı Höyük, Yeni Köşeler, Karaca Ahmet köylerimizde kuraklık nedeniyle ciddi sorunlar yaşanmıştır.

Polatlı ekonomisi tarıma dayalı bir ilçedir, ilçe nüfusunun yüzde 80'i tarımla ilgilidir. Polatlı sanayisinin büyük bir bölümü tarıma dayalıdır. Ankara Şeker Fabrikası kotası olan 600 Bin ton şeker pancarının yaklaşık yarısını Polatlı çiftçisi üretmektedir. Ülkemizin soğan üretiminin dörtte birini Polatlı çiftçisi üretmektedir. Ankara'nın tarımsal üretiminin yüzde 20'si Polatlı'da gerçekleşmektedir. Yılda yaklaşık 25.000 kişiye yıl boyu sürekli iş imkanı yaratılmaktadır. Kısacası Polatlı, Ankara tarımının kalbidir. Ve bu kalp AKP hükümetleriyle birlikte teklemeye başlamıştır.

Sakarya Nehri, Porsuk ve Ankara Çaylarına rağmen Polatlı'da tarım arazilerinin yaklaşık yüzde 18'i sulanabilmektedir. Polatlı'nın tarımsal arazi varlığı 2 Milyon 200 Bin dekar olup bunun yaklaşık 400 Bin dekarı sulanabilir arazidir.

İM 30

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Çiftçilerimiz emeklerinin karşılığını alamamakta, her yıl biraz daha borç batağı içine sürüklenmektedir. İcra ve ipotek nedeniyle yapılan satış ürkütücü boyuttur.

Polatlı çiftçisi susuzluktan kırılırken, Polatlı'nın sulama sorununu çözmek için planlanan Gökpınar Barajı'nın inşaatı ise yılan hikayesine dönmüştür. Bakanlar, iktidar partisi milletvekilleri, belediye başkanları her seçim öncesinde Gökpınar Barajı'nın yapılacağına ilişkin söz vermekte hatta süre vermekte ama bu sözler Polatlı'nın dışına çıkıldığında hemen unutulmaktadır.

Gökpınar Barajı'nı ve çiftçilerin yaşadığı sorunları defalarca Meclis gündemine taşımamıza rağmen bugüne kadar olumlu bir sonuç alınamamıştır.

Gökpınar Barajının da dahil olduğu Eskişehir Yukarı Sakarya Islah ve Sulama Projesi Planlama ve Revizyon Yapımı 27.07.2010 tarihinde ihale edilmiştir. Planlama çalışmalarında iş bitim tarihi olarak belirtilen tarih 29.05.2013'tür. Aradan geçen süreye karşı henüz bir gelişme yaşanmamıştır.

2015 yılında da Polatlı'da çiftçilerin binlerce dönüm mahsulünün yanma noktasına gelmemesi için bu barajın yapımına bir an önce başlanmalı ve hizmete alınmalıdır.

Bu bağlamda;

SORU 1) 2015 yılı itibariyle Ankara'da tarımsal sulama yapılan arazilerin Ankara'nın ve ülkemizin toplam sulanabilir tarım arazilerine oranı nedir? Yüz ölçümü olarak bu veriler nelerdir?

SORU 2) Polatlı başta olmak üzere Ankara'nın ilçelerinde 2015 yılı itibariyle sulama yapılan arazilerin Ankara'nın ve Ülkemizin toplam sulanabilir tarım arazilerine oranı nedir? Yüz ölçümü olarak bu veriler nelerdir?

SORU 3) Ankara'da 2014 yılında sulu tarıma geçilmesi için yapılan yatırım miktarı nedir? Bunlar hangi projelerdir?

SORU 4) Ankara'da 2015 yılı için sulama yatırımlarına ayrılan kaynak ne kadardır? Hangi projelerde kullanılacaktır?

SORU 5) Gökpınar Barajı'nın da dahil olduğu Eskişehir Yukarı Sakarya Islah ve Sulama Projesi Planlama ve Revizyon Yapımı 27.07.2010 tarihinde ihale edilmiştir. Planlama çalışmaları iş bitim tarihi olarak 29.05.2013 belirlenmiştir. Gökpınar Barajı'nın planlama çalışması tamamlanmış mıdır? Tamamlandıysa iş bitim tarihi nedir? Tamamlanmadıysa bunun nedenleri nelerdir? Ne zaman tamamlanacaktır?

SORU 6) Bu barajdan Polatlı İlçesinin tarım arazilerine hangi tarihte su verilmeye başlanacaktır?

SORU 7) 2015 yılında 2014 yılında olduğu gibi kuraklık yaşanması halinde, Beylik Köprü, Kıran Harmanı, Sazılar, Ömerler, Yassı Höyük, Yeni Köşeler, Karaca Ahmet köylerimiz de başta olmak üzere Polatlı bu yılda kendi kaderine mi terk edilecektir?

M 51

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7) Ankara ilimizde toplam sulanan alan 106 Bin hektar olup, Polatlı ilçesinde toplam sulanan alan 35 Bin ha tır.

Bakanlığımızca, Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı çerçevesinde, tarımsal faaliyetler için geliştirilen modern basınçlı bireysel sulama tesisleri ve bu kapsamdaki makine ekipmanlarının üreticiler tarafından kullanımını yaygınlaştırmak amacıyla; tarla içi damla sulama sistemi kurulması, tarla içi yağmurlama sulama sistemi kurulması, tarla içi mikro yağmurlama sulama sistemi kurulması vs. yönelik yatırımlara %50 hibe destekleri verilmekte olup, proje 2015 yılına kadar devam edecektir.

Bu kapsamda Ülkemizde 2007-2014 döneminde toplam 9.526 adet bireysel ve toplu basınçlı sulama projesi tamamlanmış olup, 227 Milyon TL hibe desteği sağlanmıştır.

Ankara ilimizde ise 2007-2014 döneminde toplam 266 adet bireysel ve toplu basınçlı sulama projesi tamamlanmış olup, 3,2 Milyon TL hibe desteği sağlanmıştır.

Aynı program kapsamında, 2015 yılı için öngörülen toplam bütçe 20 Milyon TL olup, il bazında uygun müracaat sayısına göre ödenekler belirlenmektedir.

Ayrıca, TC Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince basınçlı sulama yatırımlarına sıfır faizli işletme ve yatırım kredisi verilmektedir.

Bakanlığımızca, tarımsal sulamada verimliliğin artırılması, uygun sulama tekniklerinin kullanılmasını sağlamak ve üreticilerin bilgi düzeylerinin yükseltilmesi amacıyla yıl boyunca eğitim ve yayım faaliyetleri yürütülmektedir.

Bakanlığımızca yürütülen 2090 Sayılı "Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanuna" göre; çeşitli tabii afetler nedeniyle (Tarım Sigortaları Kanunu kapsamı dışında kalan afetler için) tarımsal varlıkları %40'ın üzerinde zarar gören, bu zararlarını tarım ve tarım dışı diğer gelirleri ile karşılayamayacak durumda olduğu İl Hasar Tespit Komisyon Kararı ile belirlenen çiftçilere karşılıksız nakdi yardım yapılmaktadır. 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu'nun 17 inci maddesinde: "Bu Kanun kapsamında, uygulama yılında yer alan riskler için tarım sigortası yaptırmayan üreticiler, 20.6.1977 tarihli ve 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanundan yararlanamaz" hükmü yer almaktadır.

10.04.2015 tarih ve 29322 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile 01.01.2015 - 31.12.2015 tarihleri arasında meydana gelen/gelecek doğal afetlerden dolayı zarara uğrayan/uğrayacak gerçek ve tüzel kişiler ile 1163 sayılı Kanun kapsamında olan tarımsal kooperatiflerin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan kredi borçları söz konusu Bakanlar Kurulu Karar'ında belirtilen koşullar çerçevesinde ertelenmiştir.

Konuyla ilgili olarak Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır:

Orman ve Su İşleri Bakanlığınca, Ankara iline 2014 yılında sulama yatırımları için 12.765.780 TL, 2015 yılı için ise 11.059.304 TL ödenek ayrılmıştır.

Eskişehir Yukarı Sakarya Islahı ve Sulama Projesi Planlama Revizyonu Yapımı (Göksu

Sulaması, Gökpınar Barajı, İlyaspaşa ve Kavuncu Sulamaları) işi 18.08.2014 tarihinde tamamlanmıştır. “*Gökpınar Barajı Proje Yapımı*” işi, 29.04.2013 tarihinde başlamış olup 02.12.2014 tarihinde tamamlanmıştır.

Yukarı Sakarya 2. Merhale Projesi bünyesinde yer alan “*Gökpınar Barajı*” işi 2015 yılı Yatırım Programı’na alınmış olup, ihale süreci devam etmektedir. Bu barajdan Polatlı ilçesinin tarım arazilerine muhtemelen 2019 tarihinde su verilmeye başlanacaktır.

Yukarı Sakarya 2. Merhale Projesi bünyesinde yer alan “*Yukarı Sakarya Gökpınar Barajı ve İlyaspaşa Depolaması Sulamaları*” ve “*Aşağı Kepen-Gülçayır Pompaj Sulaması*” işleri 2017 yılı, “*Polatlı İçmesuyu*” 2018 yatırım teklifleri içinde yer almaktadır.

Porsuk Barajı sulama, taşkın, enerji ve sulama hissesine sahip olup, maksimum su kotunda kullanılabilir 435 Milyon m³ su depolayabilen bir barajdır. Barajdan 16.600 ha’lık Eskişehir sulaması su almakta, ayrıca Eskişehir il merkezinin içme ve kullanma suyu ihtiyacı karşılanmaktadır.

Eskişehir sulamasının mansabından itibaren Porsuk Nehrinin Sakarya Nehri ile birleştiği noktaya kadar olan yaklaşık 100 km’lik mesafede yer alan kooperatif ve halk sulamalarındaki çiftçilerin bilgilendirilmesi ve buna göre ürün planlaması ile ekilecek alan planlaması yapmaları için, Porsuk barajında depolanan su miktarına göre, özellikle su miktarı az ise, DSİ Genel Müdürlüğüne Porsuk Nehrine takviye su verilmesinde sıkıntı yaşanabileceği hususu Ankara Valiliği ile Polatlı Kaymakamlığına yazılı olarak bildirilmektedir.

Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından projeli sulama alanının su ihtiyacı ile birlikte Eskişehir ili içmesuyu ihtiyacının karşılanması şartıyla, yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde doğal hayatın idamesi ve mansap su hakları da dikkate alınarak “*Şebeke Dışı Alanlara Su Verilmesi*”ne ilişkin hususlar çerçevesinde Porsuk barajından Porsuk Nehri’ne takviye su bırakılarak, çiftçilerimizin mağdur olmaması hususunda gerekli hassasiyet gösterilmektedir.